

*Către: Primăria Capitalei, Consiliul General al Municipiului București
Primării de sector, Consilii locale de sector*

*În atenția: Domnului Primar General al Municipiului București, Sorin Oprescu
Membrilor Consiliul General al Municipiului București
Domnilor Primari de sector și membrilor Consiliilor locale de Sector
Directorilor DGASMB și DGSPC din Sectoarele 1-6*

MEMORIU

pentru îmbunătățirea serviciilor administrației publice locale de prevenire și combatere a violenței asupra femeilor în București

Organizațiile nonguvernamentale subsemnate vă transmit prezentul memoriu, prin care solicită o mai mare implicare a administrației publice locale în prevenirea și combaterea violenței asupra femeilor.

Atragem atenția că serviciile oferite în prezent victimelor violenței în familie sunt insuficiente, fie că ne referim la serviciile de găzduire temporară (adăposturi), fie la cele de consiliere psihologică și juridică, asistență financiară, asistența în găsirea unui loc de muncă etc. Totodată, serviciile oferite de DGASMB și DGASPC-uri, direct sau prin intermediul unor organizații nonguvernamentale, trebuie să fie mai bine cunoscute de către lucrătorii din Poliție, IML și unitățile spitalicești de urgență, pentru ca victimele să fie informate cu privire la existența lor.

Atragem atenția că serviciile trebuie îndreptate și către agresori, pentru consilierea psihologică a acestora în vederea corectării comportamentului agresiv și că în București în prezent există un singur astfel de centru care funcționează mai degrabă pentru combaterea dependenței de alcool și de droguri decât pentru agresorii familiali. Instanțele civile din raza municipiului București care judecă emiterea ordinelor de protecție pentru victimele violenței în familie trebuie informate despre existența centrului de consiliere a agresorilor, pentru a putea impune, prin sentințele pe care le dau, obligarea agresorilor să urmeze ședințe de consiliere, așa cum prevede Legea 217/2003, republicată.

Nu în ultimul rând, se impune organizarea unor campanii de informare și conștientizare, în special în rândul tinerilor, care să vizeze reducerea fenomenului violenței asupra femeilor.

Din informațiile publice pe care le-am putut accesa online și din discuțiile telefonice sau directe cu angajații DGASMB și ai DGASPC-urilor, în prezent avem următorul tablou cu privire la serviciile existente la nivelul administrației publice din Municipiului București și din cele șase sectoare:

1. Servicii pentru femeile agresate în familie

CE OFERĂ PRIMĂRIA CAPITALEI

Serviciile pentru femeile agresate în familie oferite de Primăria Capitalei, prin DGASMB, sunt de consiliere psihologică, juridică și orientare profesională.

Există un centrul maternal - Centrul de asistență pentru mamă și copil – care a fost inaugurat de Primarul General Sorin Oprescu în urmă cu 2 ani, în data de 25 noiembrie 2012 și este destinat oferirii de servicii victimelor violenței în familie cu sau fără copii. Centrul, cu o capacitate de doar 18 locuri, oferă femeilor găzduire, hrană, consiliere psihologică (2 psihologi angajați) și asistență juridică (pro-bono oferită de asociația Anais), pe o perioadă cuprinsă între 72 de ore și 30 de zile.

Vă semnalăm următoarele aspecte în legătură cu acest centru:

- Numărul insuficient de locuri, raportat la nevoile Capitalei.
- Fiind un centru maternal și nu un centru de primire în regim de urgență a victimelor violenței în familie, conform Legii 217/2003, republicată, nu are adresa secretă, putând pune în pericol siguranța persoanelor adăpostite și a personalului angajat. Este nevoie de o mai mare precauție în revelarea adresei acestui centru.
- Criteriile de admitere sunt restrictive. Femeilor li se cere să prezinte acte de identitate care să dovedească că au domiciliul în București, precum și dovezi ale agresiunii suferite (plângere la Poliție, certificat IML). Atragem atenția asupra faptului că Convenția de la Istanbul¹, semnată anul acesta de Guvernul României, prevede la Cap. IV, art. 4, faptul că: "prestarea serviciilor nu va depinde de consimțirea victimei de a depune plângere sau mărturie împotriva oricărui agresor".
- Lipsa finanțării serviciilor de asistență juridică. Este nevoie ca serviciile de asistență juridică oferite prin ONG-uri să fie sprijinite cu bani din bugetul primăriei, pentru a nu pune în pericol continuitatea lor și, totodată, pentru a le extinde la nivelul altor asociații sau avocați. În prezent, asistența juridică a victimelor violenței în familie este acordată pro-bono de asociația Anais.
- Informarea insuficientă a polițiștilor despre existența centrului și a serviciilor oferite victimelor.
- Lipsa de informare a IML și a spitalelor de urgență asupra serviciilor oferite victimelor violenței în familie, astfel încât victimele care accesează serviciile de sănătate să afle de ele și să le solicite.

Primăria Capitalei pune la dispoziție și 2 apartamente, în care se oferă servicii de găzduire victimelor violenței în familie timp de 2-3 zile.

De asemenea, Primăria Capitalei a semnat un parteneriat cu Asociația ADRA și, începând din 2012, finanțează cheltuielile adăpostului Casa Adra. Acest adăpost are o capacitate de 30 de locuri iar femeile primesc, timp de maxim 60 de zile, adăpost, hrană, consiliere psihologică și juridică. Sumele alocate de la bugetul Capitalei permit angajarea unui psiholog, a unui manager de caz și a unui asistent social.

Aceste servicii sunt evident insuficiente, dacă ne raportăm la populația oficială a Bucureștiului, de 2 milioane de locuitori, și coroborăm această cifră cu faptul că aproape un sfert din femeile din România au fost victime ale violenței fizice din partea partenerului, conform Studiului FRA – Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, dat publicității în 2014². Cazurile raportate la Poliție sunt semnificativ mai mici decât cazurile reale de violență în familie și urmare a faptului că serviciile oferite victimelor sunt subdimensionate și nu sunt cunoscute.

CE OFERĂ PRIMĂRIILE DE SECTOR

Se observă discrepanțe majore între sectoare în oferirea de servicii pentru victimele violenței în familie. În unele sectoare se oferă servicii, fie direct, fie prin parteneriate încheiate cu organizații nonguvernamentale dar în altele nu există adăposturi pentru victime iar serviciile de consiliere sunt aproape inexistente.

Primăria Sectorului 1 colaborează cu asociația Anais pentru a deconta asistența juridică acordată victimelor violenței în familie, la depunerea cererii în instanțe pentru eliberarea ordinului de protecție, și cu Asociația Diaconia -Centrul Comunitar de Servicii “Patriarh Justinian Marina”, pentru restul de servicii. Nu este publică suma cu care contribuie Primăria Sectorului 1 la susținerea financiară a adăpostului Diaconia și la oferirea serviciilor, însă numărul beneficiarelor este foarte mic, de exemplu în anul 2012, la centrul asociației Diaconia au fost asistate în total 8 femei și 16 copii din sectorul 1, iar în anul 2013 un total de 5 femei și 10 copii din sectorul 1, conform rapoartelor de activitate ale DGASPC Sector 1³.

Primăria Sectorului 2 are un serviciu de intervenție de urgență (ambulanță socială) care gestionează din punct de vedere medical cazurile sociale de urgență, inclusiv cele de violență în familie. În organigrama Direcției nu este prevăzut nici un departament care să aibă în titlatură problema violenței în familie. Nu sunt disponibile alte informații cu privire la serviciile sociale oferite victimelor adulte ale violenței în familie. În evaluarea planului de acțiuni al DGASPC Sector 2 pe 2013 nu se menționează nici o activitate referitoare la activitatea în domeniul combaterii violenței în familie⁴⁵.

2

Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_ro.pdf

3

Raport de activitate al DGASPC Sector 1, anul 2012 www.dgaspc-sectorul1.ro/UPLOAD/RAP%20ACTIVITATE%202012.doc

4

http://www.social2.ro/informatii_publice/raport%20de%20evaluare%20anuala2013.pdf

5

[4] *Raport de activitate al DGASPC Sector 1, anul 2013* <http://www.dgaspc-sectorul1.ro/UPLOAD/2013/raport/rap%20activitate%202013.pdf>

Primăria Sectorului 3 deține un adăpost - ADĂPOSTUL PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI ÎN FAMILIE "SF. MARIA" cu o capacitate de 12 locuri. Acest centru a fost dat în folosință în luna ianuarie 2014 și funcționează la capacitate maximă. Femeile primesc găzduire timp de 2 luni, hrană și alte produse. Adăpostul are angajat 1 psiholog care oferă servicii de consiliere psihologică, și un manager de caz care monitorizează situația femeilor pe perioada găzduirii și timp de 6 luni de când acestea părăsesc centrul. Adăpostul a fost creat cu finanțare de la Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare și Consiliul Local de Sector.

În afară de serviciile oferite prin adăpost, DGASPC Sector 3 le îndrumă pe victimele violenței în familie care au o sursă de venit să solicite ajutor de chirie de la primărie, iar pe cele care nu au un loc de muncă, spre serviciile de orientare profesională. Serviciile de asistență juridică se oferă la cerere iar până în acest moment s-a obținut un singur ordin de protecție în instanță de către beneficiare. Nu se oferă sprijin financiar pentru obținerea certificatului medico-legal.

Primăria Sectorului 4 oferă, prin DGASPC Sector 4, servicii de consiliere psihologică și orientare profesională și a încheiat parteneriate de colaborare cu următoarele asociații: Fundația Sensiblu, Asociația Solwodi, Casa Ioana, Asociația Diaconia și Asociația Adra, spre care sunt îndrumate victimele violenței în familie aflate în situații grave. Numărul de beneficiare al serviciilor este însă scăzut. Pe parcursul anului 2013 au beneficiat de servicii un total de 15 femei, conform raportului de activitate al DGASPC⁶. Nu sunt publice informații privind vreun sprijin financiar din partea DGASPC Sector 4/Consiliul Local al Sectorului 4 către asociațiile cu care s-au semnat acorduri de parteneriat.

Primăria Sectorului 5 dă dovadă de lipsă de transparentă cu privire la serviciile oferite. Pagina web a DGASPC Sector 5 nu funcționează (este singura în această situație) iar pe site-ul Primăriei nu există informații de nici un fel în legătură cu serviciile sociale. Nu sunt publice rapoartele de activitate ale DGASPC Sector 5 sau ale Primarului. Funcționarii refuză să ofere informații sau spun că nu le cunosc.

Primăria Sectorului 6 poate oferi, prin DGASPC Sector 6, servicii de asistență juridică, însă nu a oferit în 2013 acest serviciu niciunei victime a violenței în familie, conform datelor din raportul de activitate al DGASPC Sector 6⁷. În ce privește serviciile oferite prin intermediul organizațiilor nonguvernamentale, în 2012 o singură persoană victimă a violenței în familie a beneficiat de astfel de servicii, conform raportului de activitate al DGASPC Sector 6 pe 2012⁸, fără a se specifica despre ce fel de servicii este vorba. Vestea bună este că DGASPC Sector 6 a fost selectat în 2014 partener într-un proiect POSDRU care vizează oferirea de "Servicii integrate de sprijin pentru victimele violenței în familie și persoanelor cu dizabilități" (ID 143222

6

Raport de activitate al DGASPC Sector 4 <http://www.dgaspc4.ro/user/image/raport-activitate--dgaspc-s4-pe-anul-2013.pdf>

7

Raport de activitate al DGASPC Sector 6 pe anul 2013
<http://www.protectiacopilului6.ro/Files/Raport%20anual%202013.pdf>

8

Raport de activitate al DGASPC Sector 6 pe anul 2012:
<http://www.protectiacopilului6.ro/Files/uploads/1446-Raport%20anual%202012.pdf>

depus spre finanțare de către Fundația Prețuiește Viața). Este singurul proiect din fonduri europene derulat în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie de o DGASPC de sector. Proiectul prevede oferirea de servicii sociale integrate reprezentând servicii de informare, consiliere psihologică și consiliere psihiatrică, consiliere vocațională, juridică, asistență pentru identificarea oportunităților de angajare prin intermediul a 4 centre de sprijin integrat, pentru victimele violenței în familie și persoanelor cu dizabilități (în București, Ploiești, Giurgiu și Cluj). În afară de aplicantul Fundația Prețuiește Viața, ceilalți parteneri ai proiectului sunt Fundația Estuar și asociația Telefonul Copilului.

Considerăm că serviciile oferite victimelor violenței în familie prin intermediul DGASMB și al DGASPC-urilor de sector sunt insuficiente și că pentru îmbunătățirea acestora este nevoie:

- Să se facă o evaluare internă pentru a cunoaște situația exactă a serviciilor oferite victimelor violenței în familie, direct sau prin intermediul organizațiilor nonguvernamentale.
- Să se extindă și să se promoveze mai bine serviciile de informare, consiliere psihologică, asistență juridică, orientare profesională, oferite fie direct, prin personalul direct angajat, fie prin parteneriate cu organizații și liber profesioniști (psihologi, avocați). Este nevoie să se aloce mai multe resurse financiare de la bugetele locale, ținând cont de faptul că susținerea serviciilor sociale și a altor măsuri de asistență socială pentru prevenirea și combaterea violenței în familie este o obligație a autorităților administrației publice locale, conform art. 13, alin. g) din Legea 217/2003, republicată.
- Să se ia măsuri ca angajații însărcinați cu prestarea serviciilor să fie formați să asiste victimele în mod corespunzător.
- Victimelor nevoiașe să li se acorde sprijin financiar pentru decontarea certificatului medico-legal.
- Secțiile de poliție să fie informate asupra serviciilor pe care le oferă DGASMB și DGASPC-urile, în așa fel încât lucrătorii din Poliție, la rândul lor, să informeze victimele asupra serviciilor sociale de care pot beneficia.
- Să fie informate IML și spitalele de urgență cu privire la serviciile pe care le pot accesa victimele violenței în familie prin intermediul DGASMB și al DGASPC-urilor.

2. Consilierea agresorilor familiali

În București funcționează un singur centru de consiliere a agresorilor familiali. Este vorba despre "Centru de asistență destinat agresorilor familiali – "O Nouă Șansă" administrat de Primăria Capitalei în parteneriat cu asociația Adra. În acest centru se oferă servicii de consiliere psihologică (1 psiholog angajat cu contract de muncă), consiliere juridică, servicii de informare și orientare, consiliere în domeniul adicțiilor, facilitarea accesului la tratamente psihiatrice de dezalcolizare/dezintoxicare, servicii adresate agresorilor.

Deși, conform titulaturii, este un centru destinat consilierii agresorilor familiali, activitatea centrului se axează în proporție covârșitoare pe combaterea dependenței de alcool și de droguri. În perioada 2008-2011, doar doi beneficiari ai centrului au fost agresori familiali, ceilalți, reprezentând 99% din beneficiari, au solicitat consiliere pe probleme de adicții

(alcool, droguri de mare risc, etnobotanice, mâncare, etc.) și probleme datorate co-dependenței⁹. Numărul agresorilor familiari consiliați nu a crescut nici după anul 2011, în ciuda faptului că în anul 2012 au intrat în vigoare modificările la Legea 217/2003, prin care se dă posibilitatea judecătorilor să decidă, printre altele: "obligarea agresorului de a urma consiliere psihologică, psihoterapie sau poate recomanda luarea unor măsuri de control, efectuarea unui tratament ori a unor forme de îngrijire, în special în scopul dezintoxicării." (art. 23, alin, 3).

Se impune informarea instanțelor civile de pe raza municipiului București cu privire la existența centrului "O Nouă Șansă" și a serviciilor oferite de acesta, astfel încât judecătorii care judecă cererile de emitere a ordinelor de protecție să știe că au posibilitatea să dicteze obligarea agresorului la urmarea unui program de consiliere psihologică. Dacă judecătorii nu cunosc această posibilitate, nu pot obliga agresorii să urmeze acest tip de consiliere.

3. Programe de prevenire

Din cauza resurselor financiare insuficiente alocate și a numărului redus de personal care se ocupă de domeniul violenței în familie în cadrul DGASMB și al DGASPC-urilor de Sector, există puține programe de sensibilizare și conștientizare, axate pe prevenirea fenomenului. Se poate menționa proiectul în care DGASMB este partener," Tineri împotriva violenței de gen", finanțat de Comisia Europeană având ca obiectiv general reducerea violenței de gen în rândul tinerilor, care urmează a fi implementat împreună cu un partener din Italia. Un alt exemplu este acțiunea "Implică-te! Violenta nu este o soluție!" – desfășurată de reprezentanți ai DGASPC Sector 6 la Școala Generală nr. 6 în anul 2012. Este nevoie ca astfel de proiecte și altele să fie mai des organizate, pentru a putea preveni comportamentele agresive la adresa femeilor.

4. Oferirea, în viitorul apropiat, de servicii pentru victimele violențelor sexuale

Ținând cont că România a semnat anul acesta Convenția de la Istanbul, în țara noastră vor trebui create servicii specializate pentru victimele violului și ale altor violențe sexuale, după ce se va armoniza legislația cu prevederile din Convenție. Autoritățile publice locale trebuie să fie pregătite să aloce fonduri și să formeze personal care să adreseze și această formă de violență asupra femeilor.

CONCLUZIE

În raport cu cele semnalate în prezentul memoriu, vă solicităm să tratați problema violenței asupra femeilor ca pe o problemă gravă, larg răspândită, care trebuie combătută prin serviciile sociale puse la dispoziție de autoritățile administrației publice locale, alături de intervenția altor instituții (unități medicale, poliție, parchete, instanțe). Pe măsură ce serviciile de găzduire, consiliere juridică și psihologică, asistență financiară etc. vor fi mai bine cunoscute, mai

accesibile și mai bine puse la punct, mai multe femei vor avea curajul să raporteze agresiunile la poliție și, astfel, mai multe femei vor avea șansa să se bucure de o viață fără violență.

Memoriu inițiat de Coaliția pentru Egalitate de Gen formată din:

- Centrul Parteneriat pentru Egalitate - CPE,
- Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G.,
- Societatea pentru Analize Feministe AnA,
- Asociația E-Romnja
- Asociația Front

Și sprijinit de:

- Asociația Anais
- Asociația Femeilor împotriva Violenței - Artemis
- Asociația Romanian Women's Lobby
- Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară
- Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului – GRADO
- Centrul FILIA
- Asociația Femeilor Universitare România